

Mary Shelleyová (1897 – 1951): Frankenstein (1818)

Struktura zkoušky:

I. Beletristický text:

A. Literární druh a žánr, umělecký směr / tvůrčí skupina, literárněhistorický kontext, údaje o autorovi ve vztahu k dílu;

B. 1. Doba a místo (děje);

2. Hlavní postavy a jejich charakteristika;

3. Námět, témata, hlavní motivy;

4. Zvláštnosti kompozice;

C. Jazykové zvláštnosti a kulturní souvislosti.

(1) Nyní jsem si vzal za úkol zkoumat příčiny a postup tohoto rozkladu a byl jsem nucen trávit dny a noci v hrobkách a márnících. Musil jsem zaměřit pozornost na všechny ty jevy, které jsou pro zjemnělého člověka téměř nesnesitelné. Sledoval jsem, jak je dokonalé lidské tělo ničeno a pustošeno. Díval jsem se, jak kvetoucí jas života je vystřídán zkázou smrti. Viděl jsem, jak červ dědí zázraky oka i mozku. Podrobně jsem zkoumal a rozebíral všechny podrobnosti procesu vyjádřeného změnou života v smrt a smrti v život, když tu náhle mi uprostřed této temnoty zazářilo jasné světlo – světlo tak skvělé a zázračné, a přece tak prosté. Zmocnilo se mě opojení pro nesmírné možnosti, které můj objev umožňoval, a zároveň jsem byl udiven, že ze všech učenců, kteří svá bádání zaměřili stejným směrem, bylo pouze mně určeno objevit toto překvapující tajemství. (...)

Sbíral jsem v márnících kosti a rouhačskými prsty jsem porušoval ohromující tajemství lidské kostry. Dílnu pro svou nečistou práci jsem si zařídil v osamělé komoře, či spíše v jakési cele na půdě domu, oddělené od všech ostatních bytů pavlačí a schodištěm. (...)

(2) *Asi v pět hodin ráno jsem objevil svého hezkého chlapečka, kterého jsem ještě večer viděl kvetoucího zdravím, ležícího na trávě, zsinalého a bez hnutí. Na jeho krku byly stopy vrahových prstů. (...)*

(3) „(...) To, co od tebe chci, je rozumné a umírněné – žádám od tebe tvora druhého pohlaví, ale stejně odporného, jako jsem já. Náhrada je to malá, ale víc žádat nemohu a spokojím se s ní. Pravda, budeme stvůry odříznuté od celého světa, ale tím hlubší bude naše společenství. (...)“

„Hodina mé nerozhodnosti přešla a přichází doba tvé moci. Tvé výhrůžky mě nemohou donutit vykonat zhoubné dílo, naopak, utvrzují mě v přesvědčení, že ti nesmím vytvořit společníka v konání zla. (...)“ (...) „Přestaň, netvore, a neotravuj ovzduší svými hrozbami! Oznamil jsem ti své rozhodnutí a jsem nesmiřitelný!“

„Dobrá, půjdu, ale pamatuj si: o tvé svatební noci budu s tebou!“